

Talousarvio 2025, Yhdyskuntalautakunta

1000 €	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
		+ Muutos			
Toimintatulot (ulk)	8 658	9 900	10 404	9 370	9 370
Toimintamenot (ulk)	-21 583	-23 034	-22 702	-22 300	-22 800
Toimintakate (netto)	-12 925	-13 134	-12 298	-12 930	-13 430
Toimintatulot* (ulk ja sis)	26 431	28 804	29 106	28 073	28 073
Toimintamenot* (ulk ja sis)	-21 832	-23 263	-22 926	-22 525	-23 025
Toimintakate (netto ulk ja sis)	4 599	5 541	6 180	5 548	5 048
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	-9 684	-11 297	-11 709	-12 490	-12 490
Muut lask. vyörytyskustannukset	-418	-317	-329	-329	-329
Kokonaiskustannukset (ulkoiset-, sisäiset- ja vyörytys menot sekä poistot)	-31 935	-34 877	-34 964	-35 344	-35 844

* valtuustoon nähden sitovat erät

YHDYSKUNNAN HALLINTO JA ALUEELLISET PALVELUT

Hallinto vastaa palvelualueen yhteisten asioiden hoidosta, tehtävien koordinoinnista, lautakuntatyöskentelyn sujuvuudesta, tietohallintopalveluista ja luottamushenkilöiden koulutuksesta. Palvelualueen hallinnon alla on kuntakeskuksen kehittämisen sekä Sääksjärven kehittämisen hankkeet, joiden toteuttaminen läpilleikkaa koko palvelualueen. Myös muun hanketoiminnan tulot ja menot ovat hallinnon alla. Lisäksi hallinnon alaisuuteen kuuluu myös ympäristöterveydenhuollon seudullinen yhteistyö.

Ympäristöterveydenhuolto ja eläinlääkintähuolto hoidetaan seutukunnallisesti kuuden kunnan kesken (Pirteva). Isäntäkuntana toimii Pirkkala. Ympäristöterveydenhuolto turvaa ohjauksen ja valvonnan keinoin kuntalaisille turvalliset ja terveelliset elintarvikkeet, asuinolot, elinympäristön, kulutustavarat ja kuluttajapalvelut.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari
Kasvu ja elinvoima	Kehitämme keskustahankkeen kautta kuntakeskuksen vetovoimaa ja palveluita. Keskustan kortteleiden asemakaavoitusta viedään eteenpäin ja alueen infra-rakentamista jatketaan.	Vähintään yksi uusi keskustakortteli lähtee vuoden 2025 aikana rakentumaan.
Kasvu ja elinvoima	Sääksjärveä kehitetään elinvoimaisena asumisen, työpaikkojen ja logistiikan alueena. Asemakaavatyötä viedään eteenpäin sekä Sääksjärven aseman suunnittelua tehdään MAL-hankkeena yhteistyössä valtion kanssa.	Sääksjärven aseman suunnittelu käynnistyy valtion kanssa yhteistyössä.

Palvelusuunnitelma

Kuntakeskuksen kehittämistä jatketaan ja seuraavien kortteleiden kehitystyö jatkuu. Aluetta kehitetään vetovoimaiseksi ja mahdollistetaan palveluiden sijoittuminen alueelle. Rakentamisen suhdanne vaikuttaa vahvasti hankkeiden käynnistymiseen, mutta suunnittelemme aluetta eteenpäin tulevia hankkeita varten.

Sääksjärven kehittämistä jatketaan. Tehdään edunvalvontatyötä VT3 hankkeen, Tampereen seudun 2-kehän ja pääradan suunnittelun ja rahoituksen osalta. Sääksjärven keskustan kehittämistä viedään eteenpäin hyväksytyyn yleissuunnitelman pohjalta ja keskustassa käydään neuvotteluja kiinteistökehityshankkeiden käynnistämiseksi. Sääksjärven Lehtivuoren, torikorttelin ja aseman

asemakaavoja viedään eteenpäin. Sääksjärven aseman suunnittelua viedään eteenpäin MAL-hankkeena yhteistyössä Väyläviraston kanssa.

Kehittämishankkeiden resursseja on merkittävästi vähemmän vuonna 2025, kun projektipäällikön vakanssi lakkautetaan ja hankejohtajan työpanosta myydään osittain uimahalliyhtiölle. Tämä vaikuttaa hankkeiden edistymisen aikatauluihin.

Yhdyskunnan palvelualueelta koordinoidaan kunnan kärkihanketta Energia- ja ilmastojarkeä. Hankkeessa on tavoitteena kunnan ja kuntalaisten päästöjen vähentäminen kustannustehokkaasti ja että energia- ja ilmastoviisaat toimintatavat kehittyvät osaksi Lempäälän kunnan normaalia toimintaa yhdyskuntarakenteen, infran ja rakennusten suunnittelussa, rakentamisessa ja rakentamisen ohjauksessa. Vuoden 2025 aikana on tarkoitus saada hankkeessa laadittu ilmasto-budjetoinnin malli tehokkaasti käyttöön vuoden 2026 talousarviovalmisteluun.

TILAT JA RAKENNUTTAMINEN

Tilat ja rakennuttaminen hallinnoi kunnan kiinteistöomaisuutta ja vuokraa tilat kunnan sisäisille ja ulkoisille asiakkaille. Tilat ja rakennuttamisessa huolehditaan kunnan kiinteistöjen ja liikunta- paikkojen kunnossapidosta, käytettävyydestä ja arvon säilymisestä mahdollisimman laadukkaasti. Kunnossapidon työt tilataan konserniyhtiö Lekitek Oy:ltä tai yksityisiltä toimijoilta.

Tilat ja rakennuttaminen hoitaa isojen talonrakennusinvestointien rakennuttamisen sekä kiinteistöjen peruskorjaushankkeiden rakennuttamisen. Hankinnat kilpailutetaan hankintalainsäädännön mukaisesti.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari
Ympäristö ja kestävä kehitys	Lempäälän energiaohjelmaan 2030 pohjautuen laaditaan suunnitelma aurinkopaneeliverkoston täyttämiseksi kunnan kiinteistöjen osalta, mikä huomioidaan seuraavassa talousarvion 2026 valmistelussa. OTE energiaohjelmasta 2030, kohta 6.2. Energiantuotanto ja -varastointi: "aurinkopaneelit asennetaan direktiivin mukaisesti vuoteen 2026 mennessä yli 250 m ² uusiin rakennuksiin, vuoteen 2027 mennessä yli 2000 m ² rakennuksiin, vuoteen 2028 mennessä yli 750 m ² rakennuksiin ja vuoteen 2030 mennessä 250 m ² rakennuksiin".	Suunnitelma on valmis kesäkuuhun 2025 mennessä.
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Kunnan tilojen vuokrausta yhdenmukaistetaan ja selkeytetään käyttäjien näkökulmasta. Lisätään kunnan kiinteistöjen tiloja varattavaksi yhteisen varausjärjestelmän kautta. Tällä hetkellä varauskäytännöt eivät ole yhtenäisiä ja mahdolliset varattavat tilat eivät löydy käyttäjän näkökulmasta helposti. Asiakaspalvelunäkökulman lisäksi toiminta tehostaa olemassa olevien tilojen käyttöastetta ja tuo lisätuloja kunnalle.	Ulosvuokrausjärjestelmään lisätään vähintään viisi tilaa lisää.

Palvelusuunnitelma

Kiinteistöjen ylläpito:

Vuokratulot kasvavat n. 200 000 € vuoden 2024 talousarvion tasosta, johtuen Tampereen seudun työllisyysalueen vuokratuotoista Lempäälä-talossa ja yleisestä indeksien noususta vuoden 2024 aikana.

Puhtaanapidon ja kiinteistönhuollon kustannukset eivät nouse, mutta palvelutasoa karsitaan vuoden 2024 tasosta, jotta Lekitekin palkankorotukset saadaan katettua.

Palotarkastuksien tekoon on varattu lisää määrärahaa n. 13 000 €, jotta lakisääteiset tarkastukset saadaan toteutettu aikataulussa ja tarvittavat korjaustoimet tehtyä.

Lämmityskulut pienenevät n. 120 000 € vuoden 2024 talousarvion tasosta, johtuen 2023–2024 tehdyistä lämmitystapamuutoksista ja 2022 alkaen tehdyistä energiansäästötoimenpiteistä. Energiainsäästötoimenpiteitä jatketaan energiaohjelman 2030 mukaisesti. Kaukolämmön on ennustettu olevan samalla tasolla, kuin vuonna 2024. Kunnalla on vuonna 2025 vain yksi kaasulämmitteinen ja yksi öljylämmitteinen kohde. Ennusteessa on huomioitu poistuvat ja uudet rakennukset.

Sähkönkulutus kasvaa n. 50 000 €, johtuen kolmen kiinteistön lämmitystapamuutoksista maakaasusta maalämpöön. Sähkön kokonaishinnan on ennustettu olevan samalla tasolla, kuin vuonna 2024. Ennusteessa on huomioitu poistuvat ja uudet rakennukset.

Vuokramenot kasvavat arviolta 30 000 € vuoteen 2024 nähden, johtuen indeksi- ja korkomuutoksista. Sääksjärven koulun vuokrarakennuksen poistuessa toukokuun loppuun säästetään n. 100 000 €

Kiinteistöjen kunnossapito ja rakennuttaminen:

Vuonna 2024 tehtyjen omistusjärjestelyiden jälkeen Lempäälän kunta omistaa kokonaan Mäyriän virkistysalueen. Vuonna 2025 käynnistetään alueen kehittämisen suunnittelu, huomioiden kuntalaisten kuuleminen. Toisen saunan, entisen naisten saunan, peruskorjaukseen on varattu 200 000 € kunnossapidon määrärahoista.

Himminkodon keittiön saneeraukseen on varattu määrärahat kunnossapidosta, arviolta 200 000 €. Saneeraus käsittää terveystarkastajan korjauskehotusten toteuttamisen.

HINKU-toimenpiteenä lisäämme suunnitelman mukaisesti sähköautojen latauspisteitä vähintään kahteen kunnan kiinteistöön, joissa vähintään 20 autopaikkaa ja päivitämme vähintään yhden kunnan kiinteistön rakennusautomaation, missä ei vielä ole energiankäytön optimointia.

Hakkarin alueen kiinteistöjen pysäköintimuutoksien toteutusta jatketaan, syksyllä 2023 hyväksytyyn suunnitelman mukaisesti.

Hakkarin liikuntahallin peruskorjauksen vuoksi Hakkarin koulu tarvitsee lisätiloja syyslukukauden 2025 alusta alkaen. Sääksjärven koulun toinen, pienempi siirtorakennus on kunnan oma ja se siirretään Hakkarin koulun käyttöön toukokuun 2025 aikana. Pienemmän siirtokelpoisen rakennuksen siirtoon ja muutostöihin on varattu määrärahat rakennuttamisesta ja kunnossapidosta. Sääksjärven koulun toinen, isompi siirtorakennus, mikä on ollut vuokralla, on irtisanottu toukokuun loppuun 2025. Vuokrakoulun välivarastoinnille on varattu määrärahat, mikäli vuokraaja ei saa sitä edelleen vuokrattua toukokuuhun mennessä, rakennus tulee siirtää koulun alueelta keuhalla 2025 tehtävien pihatöiden alta.

Kaipion alueen rakennusten purkutöille on varattu määrärahat, Asuntomessujen pysäköintialueen rakentamisen tieltä.

Kiinteistöjen kunnossapidosta on vähennetty n. 200 000 € vuoden 2024 talousarvioon nähden.

Kiinteistö- ja toimitilaohjelma päivitetään vuonna 2025 lisäsopeutustoimien löytämiseksi.

Lähdemme valmistelemaan Lekitekin kanssa yhtenäistä toiminnanohjausjärjestelmää kiinteistöjen ylläpidon tehostamiseksi.

Liikunta-alueet:

Liikunta-alueiden määrärahoista on vähennetty valtuuston hyväksymän sopeutusohjelman mukaisesti 50 000 euroa, kun tykkilumilatua ei enää tehdä ja polttopuiden määrärahoista vähennetään 10 000 €. Kevään 2025 aikana selvitetään, miten polttopuiden järjestäminen organisoidaan uudelleen, jotta määrärahavähennystavoitteessa pysytään. Palvelutason lasku on mahdollista nykyiseen nähden.

Lekitekin liikuntapalveluiden palveluhinnasto nousee n. 16 000 € johtuen palkankorotuksista. Liikuntapaikkojen hoidon palvelutaso pidetään vuoden 2024 tasolla.

Birgitan polkua kunnostetaan määrärahojen sallimissa rajoissa.

TONTTI- JA MITTAUSPALVELUT

Tontti- ja mittauspalvelut tarjoaa mittaus-, kartta- ja paikkatietopalveluja sekä kunnan oman suunnittelun ja rakentamisen että ulkopuolisten toimijoiden tarpeisiin sekä vastaa kunnan maaomaisuuden hallinnasta, asuin- ja yritystonttien luovutuksesta ja vuokraamisesta, kunnan maaomaisuuden hallintaan liittyvistä sopimuksista sekä kunnan maaomaisuuden osto- ja myyntiprosessista.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari
Kasvu ja elinvoima	Maanhankinnat keskitetään strategisen yleiskaavan ja maapoliittisen ohjelman mukaisille painopistealueille nauhataajamassa, Säöksjärven ja Marjamäen alueilla sekä mahdollisille muille kunnan intressien kannalta merkityksellisille alueille. Tavoite n.30 ha ostettua maata.	Toteutuneiden kiinteistökauppojen määrä strategisilla painopistealueilla (ha).
Kasvu ja elinvoima	Tontinluovutukset tehdään talousarvion ja tontinluovutus-suunnitelman tavoitteiden mukaisesti kunnan kasvutavoitteet ja -resurssit sekä palveluverkon kantavuus huomioiden.	Suunnitelmallisten tontinluovutusten toteutuminen (%).

Palvelusuunnitelma

Kunnan maanhankintaa jatketaan pitkäjänteisesti strategisen yleiskaavan ja maapoliittisen ohjelman linjauksien mukaisesti. Neuvottelut keskitetään erityisesti painopistealueille joukkoliikenteen laatukäytävän vaikutuspiirissä sekä muilla kunnan kehittämisen kannalta tärkeiksi arvioituilla alueilla ja kasvusuunnilla.

Tontinluovutuksissa päästään pitkäjänteisen ja suunnitelmallisen maankäyttöpölytiikan toteuttamisen tuloksena käynnistämään tontinluovutukset uusilta alueilta. Suunnitelmallinen tontinluovutus mahdollistaa sen, että uusien alueiden aiheuttama investointipaine mm. infran rakentamisessa pystytään hallitsemaan. Suhdanteiden odotetaan kääntyvän suotuisampaan suuntaan, jolloin keskustan kerrostalokortteleiden luovutusprosessit saadaan paremmin kulkemaan suunnitellussa aikataulussa. Näin varmistetaan tonttien luovutus ja rakentuminen tontinluovutus-suunnitelman mukaisesti.

INFRAPALVELUT

Tehtäväalueen tavoitteena on liikenteen ja infrastruktuurin suunnittelu, toteuttaminen ja kunnossapito laadukkaasti, ympäristöä säästävästi ja kustannustehokkaasti siten, että vähennetään ympäristövaikutuksia sekä tarjotaan monipuolisesti elämisen ja liikkumisen edellytyksiä. Lopputuotteina ovat korkeatasoiset asuin-, yritys- ja yleiset alueet sekä kunnallistekniset järjestelmät.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (Hyte)	Parannetaan kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita sekä houkuttelevuutta kulkumuotona.	Vähintään 75 % toteutuneista liikenneväylät ja viheralueet -hankkeista parantaa kävelyn tai pyöräilyn edellytyksiä.
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (Hyte)	Parannetaan liikenneturvallisuuden olosuhteita laatimalla kunnan taajamiin katuhierarkiaa kuvaavat kartat.	Kartat laadittuna vuoden 2025 loppuun mennessä.

Palvelusuunnitelma

Infrasuunnittelussa ja -rakentamisessa toteutetaan investointiohjelman mukaisia kohteita, joissa toteutetaan kaavoitusohjelmaa ja palvelaan tontinluovutusohjelman tarpeita. Rakentamisen painopiste on jatkaa edellisvuonna aloitettujen kaava-alueiden toteuttamista, lisäksi käynnistetään Pohjoisrinteen kiertoliittymän rakentaminen. Tulevien vuosien uusien kaava-alueiden rakentamiseen ja saneerattavien katujen toteuttamiseen varaudutaan tekemällä tarvittavia suunnitellutöitä.

Kunnan maanvastaanottotoiminnan lakkaaminen näkyy jätehuollon tulovähennyksenä n. 300 000 €. Puutarhajätteen vastaanotto kunnan järjestämänä toimintona lakkaa maanvastaanottopaikan loppumisen myötä, kustannusvaikutus n. 13 000 €. Neuvotteluja jatketaan puutarhajätteen vastaanoton järjestymiseksi Lempäälässä Pirkanmaan Jätehuollon toimesta.

Yksityisteiden kunnossapitoa ja hallinnointia tehostetaan ja siirrytään yksijärjestelmäiseen tapaan, jossa kunta myöntää avustuksia yksityisille tiekunnille.

Tieliikennelain velvoittavia liikennemerkkien muutostöitä jatketaan omana työnä sekä ostopalveluna.

Katutilavalvonta työllistää kunnossapidon henkilöstöä yhä enemmän lupamäärien sekä valvonnan tarpeen kasvamisen myötä. Katulupamaksujen vuorokausitaksaa korotetaan, kustannusvaikutus n. 20 000 €.

Joukkoliikenteen kustannusten ennustetaan nousevan yli vuoden 2024 tason. Avoimen joukkoliikennepalvelun linjojen määrä kasvaa elokuussa 2025 liikennöintinsä aloittavien koululaislinjojen 56, 57 ja 59 myötä. Seudullisen joukkoliikenteen matkustajalippujen hinnat nousevat 1.1.2025 alkaen johtuen arvonlisäveromuutoksesta sekä valtioneuvoston tukien vähenemisestä. Joukkoliikenteen matkustajamääriä ja käyttöastetta tarkastellaan, jonka perusteella muokataan liikennöintiaikoja ja vuorovälejä vastaamaan kustannussäästötarpeita.

Palvelubussin palvelutasoa lasketaan ja palvelubussin asiointipäiviä vähennetään viidestä kolmeen päivään viikossa, kustannusvaikutus n. 50 000 €.

Pysäköintivirhemaksun korottaminen 40 eurosta 50 euroon, kustannusvaikutus n. 2 000 €.

Metsänhoitotöitä toteutetaan yhteistyössä Lempäälän Energian kanssa.

	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Kunnossapidettävät kaavatiekilometrit	149,9	148,4	150
Kunnossapitosop. mukaiset yksityistiekilometrit	106,7	107,6	104,4
Jalankulun ja pyöräilyn väylät kilometrit			64,8
Jalankulun väylät kilometrit			6,3

MAANKÄYTÖN SUUNNITTELU

Tehtäväalueen tavoitteena on maankäyttö laadukkaasti, ympäristöä säästävasti ja kustannustehokkaasti siten, että vähennetään ympäristövaikutuksia ja tarjotaan monipuolisesti elämisen edellytyksiä. Lopputuotteina ovat korkeatasoiset asuin-, yritys- ja yleiset alueet sekä kunnallistekniset järjestelmät. Maankäytön suunnittelun tehtävänä on kunnan yleis- ja asemakaavoitus sekä strateginen maankäytön suunnittelu.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari
Ympäristö ja kestävä kehitys	Painotamme yhdyskuntarakenteen täydentämistä nauhataajamassa ja joukkoliikenteen äärellä. Tehostetaan nykyinfran käyttöä ja pyritään vaikuttamaan kulkutapojen muutokseen. Kehitetään ilmastovaikutusten arviointia ja välineitä kaavan laatimisen yhteydessä.	Joukkoliikenteen vaikutuspiiriin (500 m linja-autopysäköistä tai juna-asemasta) sijoittuvan asemakaavoitetun asuntovarannon määrä prosentteina koko varannosta on yli 80 %
Kasvu ja elinvoima	Kaavoitamme monipuolisesti niin asunto- ja toimitilavarantoa kuin palvelutontteja.	Vuoden aikana valmistuu vähintään 6 kaavaa, jotka sisältävät asuntoja, toimitilaa ja vähintään yhden palvelutontin

Palvelusuunnitelma

Sääksjärven osayleiskaava on valmistunut ja Sääksjärven kehittäminen etenee valtion liikennesuunnittelun edetessä. Sääksjärven yleissuunnitelman pohjalta edistetään Sääksjärven keskustan asemakaavamuutoksia, sekä jatketaan ensimmäisten asemakaavamuutosten valmistelua. Sääksjärven aseman rakentamiseen tähtäävä suunnittelu ja mahdollinen asemakaavoitus on tavoitteena olla käynnissä. Lehtivuoren asemakaavoitus etenee.

Yleiskaavatyön valmistelua jatketaan Marjamäen kehittämiseksi alakeskuksena, Ideaparkin alueen kehittämisen sekä yritystonttivarannon takaamiseksi. Alueen asemakaavoitusta asumisen lisäämiseksi edistetään. Marjamäen pohjoisosan yleiskaavan pohjalta varaudutaan yritysasemakaavoituksen käynnistämiseen.

Kylä- ja maaseutusuunnittelun selvityksiä käynnistetään. Osallistutaan rakentamisen lakimuutosten edellyttämiin rakennusjärjestyksen ja taksan päivitykseen.

Keskustan kehittämisen edellyttämä asemakaavoitus jatkuu radan länsipuolella. Edistetään pysäköintiä palvelevia ja ratkaisevia asemakaavoja. Keskustan viihtyisyyttä edistetään. Varaudutaan keskustan länsipuolen asuinrakentamisen edistämiseen asemakaavoituksella. Edistetään keskustan viheralueita ja viihtyisyyttä yhteistyössä infrasuunnittelun ja tontti- ja mittauksen kanssa.

Hauralan asuinaluekaavoitus etenee.

Lämpölaitosten kolme sijoituspaikkaa ovat valmistuneet.

Tehdään edunvalvontaa valtakunnallisten rata- ja väylähankkeiden edistämiseksi.

Osallistutaan asuntomessujen rakentamisen sekä ympäristön laadun ohjaamiseen.

Laaditaan vuosittainen tontinjakokaava ja kehitetään sen prosessia. Kaavoitusohjelma tuodaan hyväksyttäväksi.

	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Hyväksytyjen asemakaavojen yhteenlaskettu kerrosala (kem2)	88 900	80 000	80 000
Hyväksytyjen asemakaavojen kerrosala keskusta-alueella (kem2)	17 000	10 000	2 000
Käsitellyt suunnittelutarveratkaisut	20	30	30

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖVALVONTA

Rakennus- ja ympäristövalvonnan toiminta painottuu lakisäateisten viranomaistehtävien (kuten luvat, ilmoitukset ja valvonta-asiat) toteuttamiseen.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta, valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamisen ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa.

Ympäristövalvonta käsittelee ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavan toiminnan luvat, ilmoitukset ja rekisteröinnit. Ympäristönsuojelu huolehtii luonnon-, ilman- ja vesiensuojelusta, meluntorjunnasta sekä jätehuollon valvonnasta niin, että turvataan kestävästi kehittyvä, terveellinen ja viihtyisä sekä luontosuhteiltaan monimuotoinen luonnonympäristö.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Rakennusvalvonnan palvelun kehittäminen ja sujuvuus luvitus- ja katselmustoiminnassa.	Kyselyyn perustuva asiakastyytyväisyys 4/5
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Palvelujen sopeuttaminen ja kehittäminen uuden rakentamislain edellyttämällä tavalla.	Rakennusjärjestys sekä toimintamallit ja ohjeet päivitetty.
Ympäristö ja kestävä kehitys	Ympäristön tilaan ja sen seurantaan liittyvät edistämistoimet.	Pohjavesialueiden suojelusuunnitelma, Lempäälän arvokkaat luontokohteet ja vesistö tarkkailuohjelma päivitetty.

Palvelusuunnitelma

Rakentamislain voimaan tulo vuoden 2025 alusta alkaen tuo merkittäviä muutoksia rakennusvalvonnan toimintaan. Uuden lainsäädännön ohella toimintaa ohjaa jatkossa vuoden alkupuolella päivittyvä rakennusjärjestys. Lainsäädännön muutoksen myötä osa rakentamisen hankkeista poistuu luvanvaraisuuden piiristä, minkä on arvioitu alentavan rakennusvalvonnan lupatuloja noin 20 %. Uuden rakentamislain myötä ohjelmistoihin tarvitaan päivityksiä, mikä lisää ICT-kuluja. Käyttöön otettavilla uusilla lupa- ja valvontamaksuilla (rakennusvalvonnan taksa) pyritään kompensoimaan tulonmenetystä ja aiheutuvia lisämenoja. Uuden taksan mahdollisia muutostarpeita tarkastellaan ja reagoidaan päivittämällä taksaa tarpeita vastaavasti. Rakennusvalvonnan prosesseja, päätöspohjia ja ohjeistuksia on tarve päivittää vuoden aikana. Rakennusalan suhdanteeseen liittyy epävarmuutta, mutta Asuntomessut Lempäälässä 2026 -hankkeeseen liittyvä luvitus jatkuu vuonna 2025 ja katselmustoiminta käynnistyy. Myös Humalamäen alueen rakentamiseen liittyvä luvitus voi käynnistyä vuoden 2025 aikana.

Ympäristönsuojelun toiminta lupa- ja valvonta-asioiden osalta jatkuu edellisten vuosien tapaan. Ympäristön tilaan liittyvinä edistämistoimenpiteinä toteutetaan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman, Lempäälän arvokkaiden luontokohteiden ja vesistö tarkkailuohjelman päivittäminen. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelma päivittäminen toteuttaa alueellista vesienhoitosuunnitelmaa ja Pirkanmaan vesienhoidon toimenpideohjelmää, jossa Lempäälän pohjavesialueiden suojelusuunnitelman päivittäminen sisältyy kaudelle 2022–2027. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelman päivittämiseen on saatu harkinnanvaraista valtion avustusta 50 % sen toteuttamiskustannuksista (konsulttipalkkio ja oman työn osuus). Muut mainitut edistämistoimet toteutetaan ympäristönsuojelun omana työnä. Arvokkaiden luontokohteiden päivittäminen toteuttaa vuonna 2023 hyväksyttyä Lempäälän kunnan lumo-ohjelmaa.

Rakennusvalvonta	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Rakennusvalvonnan lupien määrä	267	300	240
Valmistuneiden asuntojen määrä	52	150	100
Työmaakatselmusten määrä	395	400	350
Rakennusvalvonnan ilmoitusten käsittely	269	350	300

Ympäristönsuojelu	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Ympäristö- ja maa-aineslupapäätösten määrä	6	3	3
Ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnot rakennusvalvonnan hakemusasioihin	52	30	25
Valvontaohjelman mukaisten valvontakäyntien määrä	17	20	20

INVESTOINNIT

INVESTOINNIT 1 000 €	TA 2024	Muutos	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Kiinteä omaisuus	-850	-1 200	-2 050	-800	-1 200	-1 400
Irtain omaisuus	0	0	0	-450	-1 070	0
Talonrakennus ja liikuntapaikat	-20 510	-4 200	-24 710	-16 300	-7 470	-3 950
Liikenneväylät ja viheralueet	-6 055	0	-6 055	-5 350	-3 180	-5 370
Kunta yhteensä, netto	-27 415	-5 400	-32 815	-22 900	-12 920	-10 720

	TA 2024	Muutos	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Kiinteä omaisuus	-850	-1 200	-2 050	-800	-1 200	-1 400
Maan osto	-1 000	-1 200	-2 200	-1 000	-1 300	-1 500
Maan myynti	150	0	150	200	100	100
Irtain omaisuus	0	0	0	-450	-1 070	0
Investointien bruttomenot	0	0	0	-450	-1 070	0
Rahoitusosuudet yht.	0	0	0	0	0	0
Sääksjärven koulun irtaimisto	0	0	0	-450	0	0
Hakkarin liikuntasalin irtaimisto				0	-70	0
Saikan talon irtaimisto	0	0	0	0	-1 000	0
Talonrakennus ja liikuntapaikat	-20 510	-4 200	-24 710	-16 300	-7 470	-3 950
Investointien bruttomenot yht.	-21 350	-4 200	-25 550	-16 300	-7 470	-3 950
Rahoitusosuudet yht.	840	0	840	0	0	0
Liikuntapaikkojen investoinnit	-50	0	-50	-100	-70	-150
Halkolannotko	-300	0	-300	0	0	0
Hakkarin liikuntahallin peruskorjaus	0	0	0	-2 000	-1 600	0
Moision liikuntahalli						-2 500
Ruskea-ahteen liikuntapaikka (Saikan koulun käyttöön)	0	0	0	0	-200	0
Kiinteistöjen peruskorjaukset	-2 900	0	-2 900	-800	-800	-1 300
Sääksjärven koulun peruskorjaus	-1 100	-700	-1 800	-500	0	0
Sääksjärven koulukeskuksen laajenus	-9 000	-1 500	-10 500	-2 500	0	0
Saikan päiväkoti ja koulu	-8 000	-2 000	-10 000	-10 400	-4 800	0
Liikenneväylät ja viheralueet	-6 055	0	-6 055	-5 350	-3 180	-5 370
Investointien bruttomenot yht.	-6 550	0	-6 550	-5 605	-3 180	-5 370
Rahoitusosuudet yht.	495	0	495	255	0	0
Yritysalueet	-250	0	-250	-1 140	-40	-640
Keskustan rakentaminen	-450	0	-450	-100	0	-150
Kaava-alueet	-5 400	0	-5 400	-3 865	-2 540	-3 980
Yleiset alueet	-350	0	-350	-350	-450	-450
Yhteishankkeet	-100	0	-100	-150	-150	-150
Kunta yhteensä netto	-27 415	-5 400	-32 815	-22 900	-12 920	-10 720

Lempäälän kunta yhteensä	TA 2024	Muutos	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Investointimenot	-28 900	-5 400	-34 300	-23 355	-13 020	-10 820
Investointitulot/ Rahoitusosuudet	1 335	0	1 335	255	0	0
Investointitulot/ Omaisuuden luovutustulot	150	0	150	200	100	100
Investoinnit netto	-27 415	-5 400	-32 815	-22 900	-12 920	-10 720

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

Investointityypit: U = uusinvestointi, L = laajennusinvestointi, K = korvausinvestointi

Investoinnin tavoitteet: PL = palvelumäärän lisäys, PP = palvelukyvyn parantaminen, TT = tuotannon tehostaminen

Aloitus- ja valmistumisvuosi: Jos investointi on jatkuvaluoteinen, niin vuosien kohdalla merkinnät < > ja tällöin hankkeella ei ole kokonaiskustannusarviota.

Hankeryhmä	Tyyppi U, L, K,	Tavoite PL, PP, TT	Aloitus- vuosi	Valm. vuosi
KIINTEÄ OMAISUUS				
Maan ostot	U	PL/PP	<	>
Maan myynnit	U	PL/PP	<	>
IRTAIMEN OMAISUUDEN HANKINTA				
Sääksjärven koulun irtaimisto	U	PL	2025	2025
LIIKUNTAPAikka- JA TALONRAKENNUSINVESTOINNIT				
Liikuntapaikkojen peruskorjaushankkeelle varatulla määrärahalta on määrä toteuttaa Lempoisten uimalan isomman laiturin uusinta, pienempi laituri uusitaan 2024, sekä Salonsareen vaiheittaisia kunnostustöitä retkeilykohteeksi.	K	PP/TT	<	>
Hakkarin liikuntahallin peruskorjaus käynnistyy, kun rahoituspäätös on saatu, alustavasti toukokuussa 2025. Hankkeelle haetaan AVI:/OKM:n liikuntapaikkojen valtionavustusta. Rakennus on pois käytöstä reilun vuoden. Rakennus peruskorjataan laajamittaisesti ja tehdään tarvittavat tilamuutokset, nykyiset esteettömyysvaatimukset huomioiden. Talotekniikka uusitaan ja samalla tehostetaan energiatehokkuutta.	K	PP/TT	2025	2026
Saikantalon rakentaminen jatkuu.	U	PL/PP/TT	2024	2026

Sääksjärven koulun laajennus valmistuu ja otetaan kokonaan käyttöön syyslukukauden alusta 2025.	L	PL/PP/TT	2023	2025
Sääksjärven nykyisen koulun peruskorjaus -hankkeen viimeinen osuus, mikä sisältää oppilashuollon tilat ja hallinnon tilat, toteutetaan kesällä 2025.	K	PP/TT	2023	2025
Kiinteistöjen peruskorjausinvestointien määrärahalla on tavoitteena toteuttaa seuraavat hankkeet, mistä tulee erilliset käynnistyspäätökset: - Kuokkalan koulun vanhan osan peruskorjaushanketta jatketaan kesällä 2025 opetustilojen osalta. Vanhan osan peruskorjaus toteutetaan 2024–2026 kesien aikana. - Moision koulun ruokalaan tehdään muutoksia. Kunnan ruokapalvelut ovat tehneet organisaatiouudistuksen, jossa tuotanto, eli ruoanvalmistus on keskitetty kahteen valmistuskeittiöön; Moision ja Hakkarin kouluun. Sääksjärven koulu ei enää toimi valmiskeittiönä. Täten Moision tuotanto tarvitsee pientä korjausta tilojen suhteen ja lattiaa. - Kuokkalan museoraitin kiinteistöjä peruskorjataan määrärahojen puitteissa, kohde esitetään korituspäätöksen yhteydessä.	K	PP/TT	<	>
LIIKENNEVÄYLÄT JA VIHERALUEET				
Yritysalueet Rakennetaan Pohjoisrinteen kiertoliittymä Kuljuntien, Helsingintien ja tulevalle yritysalueelle johtavan tien risteykseen.	U	PP	2024	2025
Keskustan kehittäminen Nuijanaukiolle rakennetaan keskustakortteleita palveleva sähkömuuntamorakennus ja portaat Valkeakoskentielle.	U	PL, PP	<	>
Kaava-alueet Saikan kaava-alueen rakentamista jatketaan Kennäs- ja Saikanpuiston toteuttamisella, katujen vihertöillä sekä Hilma Ruusupolun ja kiertoliittymien kiveystöillä.	U	PL/PP	2024	2026
Saikan asuntomessujen pysäköintialueet sekä saapumisterminaali rakennetaan.	U	PP	2024	2026
Linnajärventien itäosa kaava-alueen rakentamista jatketaan.	U	PL/PP	2024	2025
Humalamäen kaava-alueen rakentamista jatketaan.	U	PL/PP	2024	2025
Punaportin kaava-alueelle laaditaan katu- ja yleisen alueen suunnitelmat.	U	PL/PP	2025	2027
Laaditaan saneerattavien katujen suunnitelmat ja toteutetaan 2–3 kadun perusparannushanketta.	K	PP/TT	2025	2025

Yleiset alueet Katuja päällystetään, katuvalaisimia uusitaan sekä vaihdetaan led-valaisimiin eri puolilla kuntaa.	K	PP/TT	2025	2025
Yhteishankkeet Sääksjärven aseman suunnittelu käynnistetään yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.	U	PL/PP	<	>
Rakennetaan bussipysäkipari Turuntielle palvelemaan koululaisliikennettä.	U	PP	2025	2026